

sätt synes vara rätt litet effektiv i jämförelse med andra metoder, som torde hava stått forntidens människor till buds, så synes mig en avsiktlig färgning i detta fall ej riktigt sannolik.»

Stenen restes vid infartsvägen till kyrkan, på h. sidan, mitt emot Sö 362.

Grovkornig gnejs. Höjd 2,04 m. (över markytan 1,50 m.), bredd 0,75 cm. Själva ristningens höjd 1,30 m. Ristningen är alltigenom tydlig och väl bevarad.

Inskrift:

· aystin · raisti · stin · at · þorstin · faður sin · kuþ · hialbi · ant · || : þorstinn ·

Östainn raisti stein at Þorstein, faður sinn. Guð hialpi and Þorstains.

»Östen reste stenen efter Torsten, sin fader. Gud hjälpe Torstens ande!«

Till läsningen: Tydligt stunget är 2 **y**. Däremot icke stungna 5, 15, 24, 32, 51 **i** och 34 **k**. 39 är tydligt **o**.

Stenen är rest över en man Torsten. Samma namn förekommer på en annan Tumbo-sten, Sö 84; denna är rest över Torbjörn, Torstens i Skyttinge son, av en broder (namnet är tyvärr bortslaget). Torsten, som omtalas i Sö 363, torde emellertid knappast vara identisk med Torsten i Skyttinge. Man skulle då ha väntat, antingen att Torbjörn jämte Östen deltagit i resandet av vården över fadern, eller ock, i fall Sö 84 är äldre, att fadern Torsten, ej blott brodern, rest stenen över Torbjörn. Självfallet kan den möjligheten tänkas, att Torsten och hans son Torbjörn avlidit ungefär samtidigt och att Östen rest båda stenarna. Det skadade namnet på Sö 84 börjar med **a**, men innehåller ett **r** och kan sålunda icke ha varit **aystin**.

Båda stenarna äro, jämte Sö 85 och Sö 362, utförda av samme mästare och sålunda ungefärligen samtidiga. Anmärkningsvärda överensstämmelser mellan Sö 84 och Sö 363 äro formerna **hialbi**, med **o**-runan, och genitiven **þorstainr** Sö 84, **þorstinn** Sö 363, med **r** i stället för **s**.

364. Tumbo kyrka, Väster Rekarne hd.

Pl. 193.

Ett fragment av en kalkstenshäll, påträffat av kyrkoherde H. Lagergren i en kyrkbod. Om dess ursprung känner man intet närmare. Möjligen har fragmentet varit en del av samma häll som den ovan beskrivna, numera försvunna runstenen Sö 83. — Fragmentet förvaras numera i tornkammaren. Dess storlek är 0,54 × 0,27 m.

Ristningen innehåller endast obetydliga rester av runskrift:

... **uk** · **†** · ...

365. Sättersta kyrka, Rönö hd.

Pl. 190.

Altarkrucifix, numera i Statens Historiska Museum (inv. 8738), inköpt år 1890 från Sättersta församling. Korset är av koppar, den därå hängande Kristus-figuren av försilvrad malm. Enligt meddelande av antikvarien fl. d:r C. R. af Ugglas är figuren troligen ett arbete från Maas-trakten, härrörande från tiden omkring 1200. Korset däremot är uppenbarligen utfört i Sverige.

De tre övre korsarmarna äro försedda med ornering. Längs tvärmens undre kant löper en inskrift, liksom orneringen i övrigt utförd med flyktigt graverade sicksacklinjer. På vardera sidan om figuren stå 8 tecken. Några av dessa likna runor, och det är tydligt att ristaren velat imitera runskrift, ehuru de förvirrade teckenformerna ådagalägga, att han icke har behärskat vare sig latinsk bokskrift eller runalfabet.